

WYMAGANIA EDUKACYJNE
dzieci uczęszczających do Oddziału Przedszkolnego
przy Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Rydzynie

Pracując z dziećmi w wieku przedszkolnym realizujemy podstawowe zadanie, jakim jest wspieranie ich rozwoju. Jednocześnie jesteśmy świadomi, że każde dziecko ma własną ścieżkę rozwoju, wytyczoną przez indywidualne możliwości, zainteresowania i predyspozycje.

Doskonale zdajemy sobie sprawę z faktu, że każdy jest inny i potrzebuje innych bodźców i wzorców, by móc najpełniej zrealizować swój potencjał. Rozpoznanie potrzeb dziecka w przedszkolu jest możliwe dzięki obserwacji jego funkcjonowania, rozmowie z rodzicami, analizie dostarczonych przez nich dokumentów. Na tej podstawie jesteśmy w stanie określić cele, które chcemy osiągnąć w pracy z dzieckiem. Droga do realizacji celów są metody służące podnoszeniu określonych sprawności i wypracowaniu konkretnych umiejętności. Zalecenia i wskazówki otrzymane z poradni, współpraca ze specjalistami, korzystanie z wiedzy rodziców i ustalanie z nimi wspólnych celów, pozwalają na stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju przedszkolaka.

Niniejszy dokument określa oczekiwane osiągnięcia rozwojowe i edukacyjne dzieci, wynikające z realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz przyjętego w przedszkolu programu wychowania przedszkolnego. Jednak mimo wielu form pracy i współpracy mamy świadomość, że nie każde dziecko jest w stanie zrealizować założone cele. Bardzo duży nacisk kładziony jest na poczucie bezpieczeństwa, przynależności i odniesienia choć drobnego sukcesu w procesie edukacyjnym i wychowawczym przez nasze dzieci.

3-latki (Maluchy) – Adaptacja i samodzielność

Dla najmłodszych dzieci priorytetem jest odnalezienie się w nowym środowisku oraz nauka podstawowych czynności życiowych.

- Samodzielność i higiena: Podejmowanie prób samodzielnego mycia rąk, korzystania z toalety, jedzenia łyżką/widelcem oraz ubierania prostych części garderoby (butów na rzepy, kurtek).
- Emocje i relacje: Rozpoznawanie i nazywanie podstawowych stanów (smutek, radość), nauka rozstania z rodzicem oraz próby wspólnej zabawy obok innych dzieci zamiast rywalizacji.
- Komunikacja i mowa: Rozumienie prostych poleceń, komunikowanie swoich potrzeb, powtarzanie krótkich rymowanek i słuchanie krótkich bajek.
- Sprawność i myślenie: Bieganie, skakanie obunóż, budowanie prostych wież z klocków, rozróżnianie podstawowych kolorów (czerwony, zielony, żółty, niebieski) oraz orientacja w schemacie własnego ciała (gdzie są oczy, ręce).

4-latki (Średniaki) – Rozwój społeczny i ciekawość

W tym wieku dzieci stają się bardziej ciekawe świata i zaczynają intensywnie budować relacje z rówieśnikami.

- Współpraca w grupie: Zrozumienie i przestrzeganie prostych zasad grupowych (dzielenie się zabawkami, czekanie na swoją kolej).

- Mowa i język: Zadawanie mnóstwa pytań ("dlaczego?"), budowanie zdań złożonych, opowiadanie o prostych zdarzeniach i poprawne powtarzanie dłuższych tekstów.
- Myślenie matematyczne: Liczenie obiektów (zazwyczaj w zakresie 1–5), porównywanie wielkości (mały-duży), rozpoznawanie podstawowych kształtów geometrycznych (koło, kwadrat) oraz klasyfikowanie przedmiotów według jednej cechy (np. tylko czerwone klocki).
- Motoryka mała: Prawidłowe trzymanie kredki, próby wycinania nożyczkami po linii prostej, rysowanie prostych kształtów (np. głowonogów jako postaci ludzkich).

5-latki (Starszaki) – Przygotowanie do dojrzałości szkolnej

Dzieci pięcioletnie rozwijają zaawansowane umiejętności logiczne oraz zyskują dużą sprawność manualną.

- Kontrola emocjonalna: Radzenie sobie z przegraną w grach, próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów poprzez rozmowę, wyznaczanie własnych granic w grupie.
- Słuch i mowa: Dokonywanie analizy sylabowej słów (dzielenie wyrazów na sylaby), rozpoznawanie rymów, budowanie logicznych, wielozdaniowych wypowiedzi.
- Matematyka i przestrzeń: Liczenie w zakresie do 10 (i więcej), rozumienie pojęć określających położenie w przestrzeni (na, pod, za, obok, po prawej/lewej stronie).
- Sprawność fizyczna: Dobra koordynacja ruchowa – łapanie piłki, jazda na rowerku dwukołowym/hulajnodze, precyzyjne wycinanie i samodzielne zapinanie guzików.

6-latki (Zerówka) – Gotowość szkolna

I. ROZWÓJ FIZYCZNY

Dziecko:

- uczestniczy aktywnie w zabawach ruchowych, ćwiczeniach gimnastycznych i aktywności na świeżym powietrzu;
- sprawnie wykonuje podstawowe formy ruchu: biega, skacze, rzuca, chwyta, wspina się i pokonuje przeszkody;
- wykonuje ćwiczenia wymagające koordynacji ruchowej, równowagi i orientacji w przestrzeni;
- prawidłowo reaguje na sygnały i polecenia podczas zabaw ruchowych;
- uczestniczy w zabawach i ćwiczeniach zespołowych;
- dostosowuje ruch do tempa, rytmu i charakteru muzyki;
- sprawnie wykonuje czynności wymagające precyzji dłoni i palców;
- prawidłowo posługuje się przyborami plastycznymi i technicznymi;
- wykonuje ćwiczenia rozwijające sprawność grafomotoryczną;
- podejmuje aktywność ruchową odpowiednią do swoich możliwości;
- rozumie znaczenie aktywności fizycznej dla zdrowia;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabaw i ćwiczeń.

II. SAMODZIELNOŚĆ I CZYNNOŚCI SAMOOBŚŁUGOWE

Dziecko:

- samodzielnie korzysta z toalety;
- przestrzega zasad higieny osobistej;
- samodzielnie myje i wyciera ręce;

- samodzielnie ubiera się i rozbiera;
- podejmuje próby samodzielnego zapinania guzików, zamków i innych elementów garderoby;
- samodzielnie spożywa posiłki i prawidłowo posługuje się sztućcami;
- przestrzega zasad kulturalnego zachowania przy stole;
- samodzielnie przygotowuje miejsce do pracy i zabawy;
- utrzymuje porządek w swoim otoczeniu;
- odkłada materiały i przybory na właściwe miejsce;
- podejmuje obowiązki związane z funkcjonowaniem grupy;
- dba o swoje rzeczy i rzeczy wspólne;
- potrafi przygotować się do wyjścia i powrotu do sali z niewielką pomocą lub samodzielnie;
- rozumie znaczenie samodzielności i odpowiedzialności za wykonywane czynności.

III. ROZWÓJ EMOCJONALNY

Dziecko:

- rozpoznaje, nazywa i opisuje podstawowe emocje;
- rozpoznaje emocje własne i innych osób;
- potrafi powiedzieć, co wywołało określoną emocję;
- wyraża swoje uczucia w sposób akceptowany społecznie;
- podejmuje próby kontrolowania własnych reakcji emocjonalnych;
- potrafi zastosować poznane sposoby radzenia sobie ze złością, smutkiem, lękiem lub rozczarowaniem;
- rozumie, że każdy człowiek może przeżywać emocje w różny sposób;
- wykazuje empatię wobec innych osób;
- dostrzega potrzebę udzielenia pomocy osobie, która jej potrzebuje;
- podejmuje próby radzenia sobie z niepowodzeniem;
- potrafi przyjąć pochwałę, uwagę lub informację zwrotną;
- wierzy we własne możliwości i podejmuje próby pokonywania trudności;
- potrafi odroczyć własną potrzebę w sytuacji wymagającej oczekiwania.

IV. ROZWÓJ SPOŁECZNY

Dziecko:

- zna swoje imię, nazwisko, wiek oraz podstawowe informacje o sobie;
- zna członków swojej rodziny i potrafi opowiedzieć o relacjach rodzinnych;
- zna nazwę swojej miejscowości i podstawowe informacje o miejscu zamieszkania;
- zna zasady obowiązujące w grupie i przestrzega ustalonych reguł;
- stosuje zwroty grzecznościowe;
- nawiązuje i podtrzymuje relacje z rówieśnikami;
- współpracuje podczas zabaw i wykonywania wspólnych zadań;
- respektuje prawa innych osób;
- potrafi dzielić się materiałami i zabawkami;
- czeka na swoją kolej;
- słucha innych osób i nie przerywa ich wypowiedzi;
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów poprzez rozmowę;
- potrafi zwrócić się o pomoc do osoby dorosłej;

- podejmuje odpowiedzialność za powierzone zadania;
- pomaga innym dzieciom w prostych sytuacjach;
- rozumie znaczenie zasad współżycia społecznego.

V. ROZWÓJ MOWY I KOMUNIKOWANIE SIĘ

Dziecko:

- wypowiada się w sposób zrozumiały i uporządkowany;
- buduje poprawne pod względem gramatycznym wypowiedzi, stosownie do wieku;
- opowiada o swoich doświadczeniach, przeżyciach i zainteresowaniach;
- prowadzi rozmowę z dorosłym i rówieśnikiem;
- słucha wypowiedzi innych osób i potrafi odnieść się do ich treści;
- odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanego tekstu;
- zadaje pytania związane z omawianym tematem;
- wykonuje polecenia jedno- i wieloetapowe;
- opisuje przedmioty, osoby, sytuacje i ilustracje;
- samodzielnie opowiada historyjki obrazkowe, zachowując właściwą kolejność zdarzeń;
- podejmuje próby tworzenia własnych opowiadań;
- recytuje wiersze, rymowanki i krótkie teksty z pamięci;
- uczestniczy w zabawach słownych i językowych;
- rozpoznaje i tworzy rymy;
- dokonuje analizy i syntezy sylabowej wyrazów;
- dokonuje analizy i syntezy głoskowej prostych wyrazów;
- wyodrębnia głoski w nagłosie i wygłosie prostych wyrazów;
- wzbogaca zasób słownictwa i rozwija kulturę wypowiedzi.

VI. PRZYGOTOWANIE DO NAUKI CZYTANIA I PISANIA

Dziecko:

- wykazuje zainteresowanie książkami, literaturą dziecięcą i tekstem pisanym;
- prawidłowo posługuje się książką;
- rozumie, że tekst przekazuje określoną treść;
- rozpoznaje swoje imię i wybrane napisy;
- rozpoznaje i nazywa poznane litery;
- rozpoznaje litery występujące w swoim imieniu;
- podejmuje próby odczytywania prostych wyrazów i krótkich napisów;
- dokonuje analizy sylabowej i głoskowej prostych wyrazów;
- wyróżnia głoski na początku i końcu prostych wyrazów;
- słucha ze zrozumieniem tekstów literackich;
- odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanego utworu;
- wskazuje bohaterów, miejsce i podstawowe wydarzenia w utworze;
- porządkuje ilustracje przedstawiające kolejne wydarzenia;
- podejmuje próby samodzielnego układania krótkich opowiadań;
- wykonuje ćwiczenia grafomotoryczne przygotowujące do pisania;
- odwzorowuje szlaczki, wzory, litery i cyfry;
- podejmuje próby pisania po śladzie oraz samodzielnego odwzorowywania poznanych znaków;

- zachowuje właściwy kierunek kreślenia
- prawidłowo posługuje się przyborami do pisanie i rysowania.

VII. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Dziecko:

- przelicza elementy zbioru w zakresie dostosowanym do swoich możliwości;
- rozpoznaje i nazywa poznane cyfry;
- podejmuje próby zapisywania cyfr;
- porównuje liczebność zbiorów;
- posługuje się określeniami: więcej, mniej, tyle samo;
- dodaje i odejmuje na konkretach w zakresie dostosowanym do wieku i możliwości;
- rozwiązuje proste zadania matematyczne w sytuacjach praktycznych;
- klasyfikuje przedmioty według określonych cech;
- tworzy zbiory i określa ich liczebność;
- porządkuje elementy według wielkości, długości, wysokości lub innej cechy;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne;
- dostrzega symetrię w prostych układach;
- rozpoznaje i kontynuuje rytmy oraz sekwencje;
- dostrzega regularności i prawidłowości;
- prawidłowo określa położenie przedmiotów w przestrzeni;
- posługuje się określeniami dotyczącymi kierunków: prawa, lewa, góra, dół, przód, tył;
- rozpoznaje i nazywa dni tygodnia oraz pory roku;
- posługuje się określeniami dotyczącymi czasu;
- rozpoznaje podstawowe monety i banknoty;
- podejmuje zabawy związane z dokonywaniem prostych zakupów i płaceniem;
- stosuje umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach.

VIII. POZNAWANIE ŚWIATA PRZYRODY

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa rośliny i zwierzęta występujące w najbliższym otoczeniu;
- rozpoznaje charakterystyczne cechy poszczególnych pór roku;
- obserwuje i opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie;
- zna podstawowe warunki niezbędne roślinom i zwierzętom do życia;
- rozumie zależności występujące w środowisku przyrodniczym;
- zna podstawowe zjawiska atmosferyczne;
- opisuje pogodę i dostrzega jej wpływ na codzienne życie;
- zna podstawowe zasady ochrony przyrody;
- rozumie znaczenie segregowania odpadów;
- oszczędza wodę i energię;
- uczestniczy w działaniach proekologicznych;
- rozumie potrzebę ochrony roślin i zwierząt;
- zachowuje się właściwie wobec zwierząt;
- wykazuje zainteresowanie doświadczeniami i obserwacjami przyrodniczymi;
- formułuje proste wnioski na podstawie przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń.

IX. ROZWÓJ POZNAWCZY I WIEDZA O ŚWIECIE

Dziecko:

- koncentruje uwagę na wykonywanym zadaniu przez czas odpowiedni do wieku;
- zapamiętuje i odtwarza informacje, teksty, piosenki i wiersze;
- rozwija pamięć, spostrzegawczość, myślenie i wyobraźnię;
- rozwiązuje zagadki i proste problemy;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe;
- przewiduje możliwe następstwa wydarzeń;
- porównuje przedmioty, wskazując podobieństwa i różnice;
- klasyfikuje, segreguje i szereguje przedmioty;
- dostrzega prawidłowości i zależności;
- podejmuje próby samodzielnego poszukiwania rozwiązań;
- przeprowadza proste doświadczenia pod kierunkiem nauczyciela;
- formułuje proste wnioski na podstawie obserwacji;
- wykazuje ciekawość poznawczą;
- korzysta z różnych źródeł informacji dostępnych w środowisku przedszkolnym;
- zna podstawowe informacje dotyczące swojej rodziny, miejscowości i kraju;
- rozpoznaje symbole narodowe Polski;
- zna nazwę państwa, w którym mieszka;
- rozumie znaczenie wybranych tradycji i świąt.

X. DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA I TWÓRCZA

Dziecko:

- aktywnie uczestniczy w zabawach muzycznych, plastycznych, teatralnych i ruchowych;
- śpiewa piosenki dostosowane do wieku;
- odtwarza proste rytmy;
- rozpoznaje podstawowe instrumenty muzyczne;
- podejmuje próby gry na instrumentach perkusyjnych;
- reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki i charakteru muzyki;
- rozpoznaje i naśladuje dźwięki otoczenia;
- wykonuje prace plastyczne z wykorzystaniem różnorodnych technik;
- dobiera kolory i materiały zgodnie z własnym pomysłem;
- przedstawia swoje przeżycia, obserwacje i pomysły w działalności plastycznej;
- podejmuje samodzielną aktywność twórczą;
- uczestniczy w zabawach dramatycznych i teatralnych;
- odgrywa role zgodnie z przyjętą konwencją;
- tworzy proste scenki i dialogi;
- rozwija wyobraźnię, ekspresję i wrażliwość estetyczną.

XI. BEZPIECZEŃSTWO

Dziecko:

- zna i przestrzega zasady bezpiecznego zachowania w przedszkolu;
- bezpiecznie korzysta z zabawek, przyborów i sprzętu;
- przestrzega zasad korzystania z placu zabaw;

- rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu lub bezpieczeństwu;
- wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia;
- informuje osobę dorosłą o niebezpiecznej sytuacji;
- zna podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się po drogach;
- zna podstawowe znaczenie wybranych znaków drogowych i sygnałów;
- zna zasady zachowania podczas spacerów i wycieczek;
- wie, że nie wolno oddalać się od grupy bez zgody nauczyciela;
- zna zasady zachowania wobec osób nieznajomych;
- wie, jak zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
- zna podstawowe numery alarmowe;
- zna zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i internetu w zakresie odpowiednim do wieku.

XII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI I FUNKCJONOWANIE W GRUPIE

Dziecko:

- współpracuje z rówieśnikami podczas zabawy i wykonywania zadań;
- respektuje ustalone zasady i reguły;
- potrafi dostosować swoje zachowanie do sytuacji;
- słucha innych osób i czeka na swoją kolej podczas rozmowy;
- wyraża własne zdanie w sposób akceptowany społecznie;
- respektuje odmienne zdanie innych osób;
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów;
- potrafi negocjować proste rozwiązania podczas wspólnej zabawy;
- prosi o pomoc w sytuacji, której nie potrafi samodzielnie rozwiązać;
- udziela pomocy innym;
- wykonuje powierzone zadania;
- ponosi odpowiedzialność za swoje działania w zakresie odpowiednim do wieku;
- dba o wspólne zabawki, materiały i wyposażenie sali;
- respektuje prawa innych dzieci;
- aktywnie uczestniczy w życiu grupy;
- wykazuje gotowość do podejmowania nowych zadań i wyzwań.

XIII. PRZYGOTOWANIE DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

Dziecko:

- potrafi skupić uwagę na zadaniu i doprowadzić je do końca w zakresie odpowiednim do wieku;
- rozumie i wykonuje polecenia nauczyciela;
- potrafi pracować indywidualnie oraz w małej grupie;
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- potrafi korzystać z instrukcji i stosować się do ustalonych zasad;
- posiada podstawowe umiejętności w zakresie przygotowania do czytania i pisania;
- posiada podstawowe umiejętności matematyczne odpowiednie do wieku;
- prawidłowo posługuje się przyborami do pisania, rysowania i wykonywania prac;
- wykazuje gotowość do podejmowania nowych aktywności;
- potrafi komunikować swoje potrzeby i trudności;

- radzi sobie z podstawowymi sytuacjami społecznymi;
- jest coraz bardziej samodzielne i odpowiedzialne;
- podejmuje wysiłek mimo pojawiających się trudności;
- zna zasady obowiązujące w grupie i potrafi ich przestrzegać.

XIV. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECKA NA KONIEC EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ

Dziecko, stosownie do swoich indywidualnych możliwości rozwojowych:

- jest samodzielne w podstawowych czynnościach samoobsługowych;
- sprawnie funkcjonuje w grupie rówieśniczej;
- przestrzega ustalonych zasad i norm społecznych;
- nawiązuje i podtrzymuje relacje z dziećmi i dorosłymi;
- potrafi komunikować swoje potrzeby, emocje i opinie;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe emocje oraz podejmuje próby radzenia sobie z nimi;
- współpracuje z innymi i podejmuje odpowiedzialność za powierzone zadania;
- aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych i działaniach twórczych;
- posiada rozwinięte kompetencje językowe odpowiednie do wieku;
- interesuje się książkami, literami i tekstem pisanym;
- podejmuje próby czytania prostych wyrazów i napisów;
- posiada podstawowe umiejętności przygotowujące do nauki pisania;
- sprawnie przelicza elementy i rozwiązuje proste zadania matematyczne;
- rozpoznaje cyfry i podstawowe figury geometryczne;
- dostrzega zależności, klasyfikuje, porównuje i szereguje przedmioty;
- posiada podstawową wiedzę o środowisku przyrodniczym i społecznym;
- zna podstawowe informacje dotyczące Polski i swojej miejscowości;
- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa;
- potrafi zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia lub trudności;
- wykazuje ciekawość poznawczą i podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- jest gotowe do podejmowania nowych zadań i aktywności;
- posiada kompetencje społeczne, emocjonalne, poznawcze i samoobsługowe wspierające dalszy rozwój i rozpoczęcie nauki w szkole.

Zasady indywidualizacji

Realizacja powyższych osiągnięć odbywa się z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i tempa rozwoju każdego dziecka. Nauczyciel prowadzi systematyczną obserwację pedagogiczną, rozpoznaje potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci oraz dostosowuje metody, formy i tempo pracy do ich możliwości psychofizycznych.